

برگرداندن خیابان های مصر: کمپین جغرافیای آزار برای مبارزه با آزار جنسی

بینش و انگیزه

” ما در تعریف این گونه وقایع
دیگر از اصطلاح اذیت و آزار
(harassment) جنسی
استفاده نمیکنیم، چرا که
آنچه حقیقتاً در حال وقوع
است، چیزی جز تروریسم
جنسی (sexual terrorism)
نیست.

با اوج گرفتن امواج اعتراضات سراسری و برکناری حسنی مبارک، رئیس‌جمهوری که سالیان دراز بر این کشور حکومت کرد، یازدهم فوریه ۲۰۱۱ میلادی عصر نوینی را در تاریخ مصر گشود. با این حال، پایان نظام خودکامه و سرکوبگر در این کشور به معنی خاتمه یافتن بلایایی که از دیرباز گریبان آن را گرفته‌اند و در میان‌شان می‌توان به ویژه به اذیت و آزار جنسی گسترده اشاره کرد، نبود. سالیان سال، زنان مصری از آزار خیابانی همچون سوت و متلک خیابانی و دستمالی کردن گرفته تا تجاوز جنسی، رنج برده‌اند. انقلاب فرصتی بود تا، دوش به دوش مردان در اعتراضات خیابانی، زنان مصری برای مدتی از اذیت و آزار جنسی مصون بمانند. همچنان که یک زن مصری بخاطر می‌آورد: "در طول سه هفته‌ای که انقلاب به درازا انجامید، ما زنان مصری هیچگونه آزار جنسی از سوی مردان مشاهده نکردیم. گویی فضایی آکنده از فرهنگ و تمدن بر کشور حکمفرما شده بود!" [1]

ولی، به موازات خلاء امنیتی که پس از سرنگونی حسنی مبارک بر کشور حاکم شد، تجاوز جنسی با خشونت روز افزون در معابر و اماکن عمومی علیه زنان گسترش یافت. میدان التحریر قاهره که در دنیا به قلب انقلاب شهرت یافته بود، به سرعت به مکانی ناخوشایند برای زنان تبدیل گشت؛ تا جایی که همان شب سرنگونی حسنی مبارک، گزارشگر ویژه شبکه تلویزیونی آمریکایی سی بی اس، لارا لوگان و بسیاری دیگر از زنان حاضر در این میدان، مورد اذیت و آزار جنسی ارادل و اوباش مصری قرار گرفتند.

بنا به گزارش عفو بین‌الملل، "قربانیان و آن‌هایی که تلاش در نجات آنان داشته‌اند، در شهادت‌های خویش، صحنه‌های دهشتناکی را ترسیم می‌کنند. ده‌ها و گاه صدها مرد قربانیان زن خود را در حلقه‌ای به دام انداخته، آنگاه دست‌های بی‌شماری لباس‌های آن‌ها را پاره کرده، زیپ شلوارشان را پایین کشیده، انگشت‌شان می‌کنند و باسن و سرپستان‌ها و

پستان‌های‌شان را دستمالی می‌کنند. در برخی موارد، حملاتی از این دست، همراه با انگشت کردن و فرو کردن آلات تیز به مجاری تناسلی زنان، دقیقاً معنی تجاوز به خود می‌گیرند.^[2] یک خبرنگار زن بریتانیایی، تجربه وحشتناک خود را در این زمینه اینگونه بیان می‌کند: "مردانی شروع به کندن لباس‌های من کردند. لخت مادرزاد شده بودم... صدها مرد اعضای مرا هر یک به طرفی کشیده و به گوشه‌ای پرتم کردند... عده‌ای پستان‌های مرا می‌فشرده و می‌خراشیدند و عده‌ای دیگر، به هر ترتیب که بود، با انگشتان خود به من تجاوز می‌کردند. در حالی که مشت‌های کفتر گشته مرا در میان خود به این سو و آن سو پرتاب می‌کردند، تنها چیزی که از ایشان می‌دیدم، قیافه‌های دزدکی‌شان و نگاه‌های خیره‌شان و نیشخندهای کره‌شان بود."^[3] آنچنان که یکی از فعالین مصری حقوق زنان در این باره می‌گوید: "ما در تعریف این گونه وقایع دیگر از اصطلاح اذیت و آزار جنسی استفاده نمی‌کنیم، چرا که آنچه حقیقتاً در حال وقوع است، چیزی جز تروریسم جنسی نیست."^[4]

این روند مضطرب‌کننده به نوبه خود منجر به پایگیری انقلابی نوین در مصر شده است، انقلابی که در طی آن مصریانی هستند که می‌کوشند تا زنان را قدرتمند ساخته، آنان را از آزار و اذیت جنسی محفوظ نگه داشته و هنجارهای اجتماعی ضد زن را در این کشور دگرگون سازند. در این راستا، طرح HarassMap تارنمایی است که بوسیله‌ی آن زنان مصری می‌توانند موارد مشاهده شده‌ی آزار و اذیت جنسی را از طریق پیامک گزارش داده، به خدمات رایگان مشاوره دست پیدا کرده و با داده‌های جمع آوری شده از این راه، جغرافیای آزار در این کشور را نقشه‌برداری کنند. طرح آنلاین فوق همچنین وسیله‌ای است برای آگاهی‌رسانی به مصریان در رابطه با آزار و اذیت جنسی و ترغیب مصریان به تلاش برای پاسداری از قربانیان این وقایع و ایستادگی در برابر عاملین آن‌ها. این طرح در دسامبر ۲۰۱۰ میلادی از سوی گروهی از فعالان حقوق زنان و کنشگرانی که در این زمینه در پی شکستن دیوار "انزوای زنان قربانی و هم صدا شدن با زنانی که به سختی لب به سخن می‌گشایند" بودند، پایه‌ریزی شد^[5]. تقاضای کاربران برای خدمات ارائه شده از سوی این تارنما به حدی بود که تنها ساعاتی پس از راه‌اندازی آن، سرور این تارنما باز ایستاد^[6].

اهداف و مقاصد

هدف اصلی تارنما و طرح مزبور، "دگرگون ساختن شرایط در کوچه و خیابانی است که آزار و اذیت جنسی را برتافته و تحمل می‌کند."^[7] همانگونه که ربکا چیانو، یکی از پایه‌گذاران این طرح، می‌گوید: "ما می‌خواهیم مردم بگویند که دیگر این گونه اعمال را تحمل نخواهند کرد. چنین اعمالی نه با سنت ما و نه با فرهنگ و تاریخ مصر هم خوانی ندارد. روندی است نوین که می‌بایست جلوی آن را هر چه زودتر گرفت."^[8]

این طرح از چهار جزء اصلی تشکیل شده است. نخست اینکه، زنان قربانی می‌توانند از این طریق، شرح رویداد را با یک پیامک ناشناس و یا با وصل شدن به تارنما، گزارش دهند. رایانه‌ی مزبور پس از آن، با ارسال پاسخی خودکار به کاربر فوق، وی را از خدمات ارائه‌شده از سوی این طرح آگاه می‌سازد - خدماتی همچون شیوه گزارش‌رسانی به نیروی انتظامی، دریافت همیاری‌های روان‌پزشکی، یا دنبال کردن دوره‌های آموزشی دفاع از خود. سپس، داوطلبانی که در چارچوب این طرح مشغول به فعالیت هستند، گزارش‌های رسیده را مرور کرده، آن‌هایی را که جزئیات لازم زمانی و

مکانی را به همراه ندارند دستبندی کرده، گزارش‌ها را بر اساس شاخص‌هایی همچون "خودنمایی به دور از نزاکت"، "درخواست رابطه‌ی جنسی"، "کمین و تعقیب"، "متلک"، و "دستمالی"، طبقه‌بندی می‌کنند.

رایانه فوق سپس، با استفاده از نرم‌افزار گردآوری پیامک و نیز سامانه نقشه‌برداری آنلاین [یوشاهیدی](#)، وقایع و موارد اذیت جنسی را در قالب جغرافیای آزار و با جزئیات مکانی آن‌ها، به نقشه می‌کشد. رایانه فوق نه تنها گواهی است مستند از آزار جنسی در برابر آن‌هایی که منکر این گونه وقایع هستند، که تلاشی است برای در هم شکستن کلیشه‌هایی که آزار جنسی را ممکن می‌سازند، کلیشه‌هایی از قبیل: "چنین وقایعی در محله‌ی ما اتفاق نمی‌افتد"، "وقایعی از این دست تنها برای دختران بی‌حجاب یا بدحجاب رخ می‌دهد"، یا "تنها در معابر تاریک به وقوع می‌افتد"، و یا صرفاً "از سوی مردان جوانی که نمی‌توانند ازدواج کنند، صورت می‌گیرد"، کلیشه‌هایی که باطل بودن‌شان بر پایه گزارش‌های جمع‌آوری شده از سوی این رایانه، اثبات می‌گردد[9].

شواهد به دست آمده از طریق این طرح و رایانه آن، نه تنها بنیه و پیوندهای گروهی آن‌هایی را که زیر چتر آن گرد آمده‌اند تقویت می‌کند، که آنان را در مقاصد اصلی خود که همانا گسترش و توسعه و پیشگیری می‌باشد، مصمم‌تر می‌کند. داوطلبان طرح در سرتاسر مصر دست همیاری به سوی مأمورین نیروهای انتظامی، کسبه و مغازه‌داران و مردم کوچه و بازار دراز کرده، پشتیبانی مدنی آنان را در جهت پیشگیری از این گونه وقایع خواستار می‌شوند و اکثراً نیز پاسخ منفی از سوی کسی نمی‌شوند و مخاطبین آن‌ها قبول می‌کنند تا به جای اینکه با بی‌اعتنایی از کنار این مشاهدات بگذرند، دست همیاری داده و ایستادگی کنند[10].

رهبری

اینکه زمانی برای مردان وجود دارد
و زمانی برای زنان، استدلال درستی
نیست... هم اکنون زمان آن رسیده
است که آینده کشور خود را
بسازیم... کشوری و آینده‌های برای
همه... اگر گروهی از این کشور و از
آینده‌ی آن محروم گردد، این، آن
کشور و آن آینده‌های نیست که ما در
پیش هستیم.

ریکا چیائو، بانویی آمریکایی که برای همکاری با مرکز مصری حقوق زنان، تصمیم گرفت به این کشور نقل مکان کرده و در آنجا مستقر شود، و کنشگر مصری حقوق زنان، إنجی ایمن غزلان، مبتکرین اولیه‌ی این طرح محسوب می‌شوند. داوطلبینی که در قالب این طرح به همکاری با یکدیگر روی آوردند، زنانی بودند که بطور روزمره با اذیت و آزار جنسی

دست و پنجه نرم کرده و ناامیدی خویش در برابر این وقایع را با هم به بحث و تبادل نظر می‌گذاشتند. ربکا چیائو به یاد می‌آورد که: "روزی وی و همکاران او به یکدیگر نگاهی کردند و گفتند که ما هر یک به نوبه خود با سازمانی در رابطه با حقوق زنان سرگرم فعالیت هستیم و زمان آن فرا رسیده است که آستین‌هایمان را بالا زده و برای این مهم اقدامی شایان انجام دهیم." [11] بدین ترتیب بود که چیائو و غزلان دست به دست هم داده و کارزاری را در رابطه با آزار جنسی زنان با هماهنگی مرکز مصری حقوق زنان تدارک دیدند، و از طریق شبکه‌سازی با دیگر سازمان‌های مرتبط با حقوق زنان، با امل فهمی، از کارکنان صندوق جمعیت سازمان ملل متحد، و با سوسن غد، متخصص جغرافیا و سامانه‌های تخصصی نقشه‌برداری، وارد ارتباط شده و سرگرم همکاری در این راستا شدند [12].

ایده ترسیم جغرافیای آزار جنسی در قالب یک نقشه، از سازمان غیرانتفاعی **NIJEL** سرچشمه گرفت. هدف و مأموریت اصلی این سازمان این است که به دیگر سازمان‌ها کمک کند تا داده‌های خود را از طریق نقشه‌های آنلاین با یکدیگر به اشتراک بگذارند. هنگامی که همسر یکی از کارکنان سازمان فوق در مصر مورد آزار جنسی قرار گرفت، وی با شبکه‌ی مزبور زنان ارتباط گرفته و خدمات رایانه‌ای نقشه‌برداری آنلاین تشکیلات متبوع خویش را بطور رایگان در اختیار شبکه‌ی نوپنیا آنان قرار می‌دهد [13] و از آنجا که گوشی‌های تلفن همراه در مصر به شکلی گسترده کاربرد دارند، مبتکرین طرح **HarassMap** به این فکر افتادند که استفاده از پیامک برای گزارش‌رسانی در پی وقوع آزار جنسی به قربانیان این گونه وقایع این امکان را خواهد داد تا بجای اینکه در سکوت خویش رنج ببرند، "ابزاری برای پاسخگویی به این گونه اعمال در اختیار داشته باشند." [14]

بدین ترتیب بود که زنان مبتکر این طرح، دست در دست یکدیگر، تشکیلات **HarassMap** را با کمک فنی سازمان **NIJEL** و همیاری حقوقی یک دفتر وکالت در قاهره، در قالب سازمانی تماماً داوطلب‌محور و مردمی، پایه‌ریزی کردند. در حالی که مبتکرین اولیه این طرح مدت زمان زیادی را صرف به ثبت‌رسانی حقوقی تشکیلات نوین خود کردند ولی، برای دور زدن موانع اداری منع‌کننده، تصمیم می‌گیرند تا سازمانی داوطلب‌محور باقی مانده و از خیر یارانه‌های دولتی بگذرند. با این حال، در طول دو سالی که از آغاز کار آن می‌گذشت، سازمان **HarassMap** توانست تا با بهره‌جستن از کمک‌های مالی مرکز کانادایی پژوهش در زمینه‌ی توسعه، با به خدمت گرفتن بیش از ۱۰ کارمند حقوق بگیر و ۵۰۰ داوطلب، گستره‌ی فعالیت‌های خود را از اسکندریه گرفته تا اسیوط، به بیش از ۹ فرمانداری در سرتاسر مصر بسط دهد [15].

فضای مدنی

اذیت و آزار جنسی معضلی است که از دیرباز زنان مصری را اسیر خود کرده است. بررسی‌های انجام‌گرفته از سوی مرکز مصری حقوق زنان در سال ۲۰۰۸ میلادی نشانگر آن است که ۹۸ درصد زنان خارجی و ۸۳ درصد زنان مصری در این کشور مورد اذیت و آزار جنسی قرار گرفته‌اند [16]. در حالی که نیمی از زنان بطور روزمره با آزار جنسی دست و پنجه نرم می‌کنند، زنان عموماً و بویژه در تعطیلی‌ها و گردهمایی‌های مردمی و در تظاهرات سیاسی، مورد اذیت و آزار جنسی قرار می‌گیرند [17]. به عنوان نمونه، تنها در طی مراسم عید قربان سال ۲۰۱۲ میلادی که پایان ماه اسلامی رمضان در آن جشن گرفته می‌شود، ۷۲۷ شکایت در ارتباط با آزار جنسی – اغلب در برابر چشمان نیروهای انتظامی منفعل – به مأمورین گزارش داده شد [18].

اذیت و آزار جنسی، در ابعادی این چنین، محدودیت‌های متعددی را برای زنان مصری به وجود می‌آورد. همانطور که یکی از بنیان‌گذاران طرح HarassMap خاطر نشان می‌سازد: "من در قاهره بزرگ شدم و از همان آغاز یاد گرفتم چگونه زندگی خود را برای بر حذر ماندن از آزار جنسی، سازماندهی کنم. مثلاً، خریدها و کارهای روزانه‌ام را طوری برنامه‌ریزی می‌کردم که با مسابقات فوتبال هم‌زمان شود و من بتوانم، هنگامی که مردان بالغ و یا جوانان محله سرگرم تماشای آن هستند، به کار بیرونی خودم بپردازم... یا اینکه به جای سر زدن به قهوه‌خانه‌های ارزان و مختص مردان، مجبور بودم به رستوران‌های گران‌قیمت‌تر بروم و یا اینکه بجای استفاده از وسایل نقلیه‌ی عمومی مجبور بودم از تاکسی خصوصی استفاده کنم... حتی به برخی پیشنهادهای شغلی جواب رد دادم، چرا که صاحب‌کار پارکینگ در اختیارم نمی‌گذاشت و در نتیجه مجبور می‌شدم که در صورت قبول فرصت کاری فوق، با همان وسایل نقلیه عمومی و اتوبوس‌های دهشتناک‌اش به سر کار جدید بروم. و با وجود همه‌ی این تمهیدات، باز هنگامی که از پارکینگ به ساختمان محل کارم می‌رفتم، مورد اذیت و آزار جنسی قرار می‌گرفتم [19]."

با همه‌ی اینها، باورها و رویکردهای اجتماعی کماکان تقصیر این گونه رفتارهای ناشایست جنسی را، نه به گردن مردان، که به گردن زنان، شیوه‌ی لباس پوشیدن آنها و یا حضور آنان در اماکن عمومی شلوغ، می‌اندازد. در سال ۲۰۰۸ میلادی بود که یک کمپین اینترنتی، به گویاترین شکلی این گونه باور و رویکرد اجتماعی را ترسیم کرد: در حالی که یک آب‌نبات چوبی محببه در کنار یک آب‌نبات چوبی دیگر ولی لخت و پوشیده از مگس در تصویر به چشم می‌خورد، زیرنویس آن می‌گفت، "جولوشان را نمی‌توانی بگیری، ولی خودت را که می‌توانی محفوظ بداری!". به عبارت دیگر، حجاب سرت کن تا این بلا سرت نیاید [20]!! به همین دلیل است که در فضایی این چنین، بسیاری از زنان قربانی آزار جنسی ترجیح می‌دهند سکوت اختیار کرده و مورد عتاب و سرزنش مضاعف قرار نگیرند و آبروی‌شان ریخته نشود. در واقع، ۹۷ درصد زنان قربانی هرگز به نیروهای انتظامی مراجعه نمی‌کنند، "یا به این دلیل که فکر می‌کنند مهم نیست و یا اینکه اصولاً انتظار کمی هم از آنان ندارند." [21] ناگفته نماند که نیروهای انتظامی خود اغلب از جمله مرتکبین آزار و اذیت جنسی در قبال زنان می‌باشند.

حقیقت امر این است که آزار جنسی تنها یک معضل اجتماعی نیست، بلکه مسئولین امور از آن به عنوان ابزاری برای دور نگه داشتن زنان از عرصه‌ی عمومی نیز استفاده می‌کنند. در تظاهرات نهم مارس ۲۰۱۱ بود که، به عنوان نمونه، گروهی از زنان معترض دستگیر شده، مورد ضرب و شتم و سپس بازرسی بدنی لخت قرار می‌گیرند، آن هم در برابر دوربین‌های عکاسی سربازان و دیگر مأمورین امنیتی! [22] در این میان، ۷ تن از زنان بازداشت شده به جرم واهی روسپیگری تهدید شده، مجبور می‌گردند باکرگی خود را در حضور پزشک و در دید تمسخرآمیز و در برابر قهقهه‌های مأمورین امنیتی، به آزمایش گذاشته و تن به "آزمون بکارت" دهند [23]. یکی از همین زنان از تجربه تلخ آن روز خود می‌گوید: "آن روز، واقعا آروزی مرگ کردم." [24] یکی از امیران ارشد نیروهای مسلح تجاوزهای فوق‌الذکر را چنین توجیه کرده است: "این دختران مثل دختر من و شما نیستند. ما آنها را زیر چادرهای‌شان در میدان التحریر همراه با مردان غیرمحرّم، با کتلت مولوتف و مواد مخدر پیدا کرده‌ایم. از اینها گذشته، هیچ یک از آنها باکره هم نبوده است." [25] و در حالی که یک دادگاه مدنی "آزمون‌های بکارت" را غیر قانونی اعلام کرد، تنها افسر امنیتی متهم در این پرونده، از سوی دادگاه بی گناه اعلام شد [26].

در دسامبر ۲۰۱۱، پخش گسترده فیلمی در فضای مجازی که ضرب و شتم شدید و لخت کردن زنی جوان و نمایان شدن سینه‌بند وی به دست مأموران امنیتی مصر را به تصویر می‌کشد، خشم وسیعی را برانگیخت. در عین حال، و همانطور که یکی از زنان مصری خاطر نشان می‌سازد، "بسیاری گفتند که تقصیر خود دخترک بوده است. اصلاً آنجا چه کار می‌کرده است؟ و می‌خواست بد حجاب نباشد تا این بلا هم سرش نیاید!" [27] اوایل ۲۰۱۳ بود که یکی از روحانیون و مبلغین سلفی بالای منبر رفته، با تمسخر "زنان لختی را که عمداً به میدان التحریر می‌روند تا به آنها تجاوز شود"، به باد حمله گرفته، آنها را "شیاطینی بی‌اخلاق، بی‌شرم، خیرسرس، و حتی فاقد زینت خواند" [28].

هستند بسیاری از ناظران که آزار و اذیت جنسی را مولود تمایلات جنسی سرکوب‌شده می‌پندارند. اقتصاد ضعیف مصر چنین اقتضاء می‌کند که تعداد کثیری از مردان جوان مصری نتوانند ازدواج کرده و کماکان، و از روی ناچاری، زیر سقف خانه‌ی پدری روزگار سپری می‌کنند. مضاف بر این، چون رابطه‌ی جنسی پیش از ازدواج نیز با اخم و غضب نگریسته می‌شود، محرومیت جنسی مردان از طریق تجاوز و اذیت و آزار جنسی زنان توسط آنان، مهار می‌گردد. با این

وجود، این واقعیت که مردان مزدوج و پسران نابالغ نیز به آزار و اذیت جنسی زنان روی می‌آورند، تا حدودی پایه‌های استدلالی نظریه‌ی فوق را سست می‌کند.

برخی به اعضای HarassMap این اتهام را وارد کرده‌اند که با سیاه‌نمایی و بزرگ کردن موضوع آزار جنسی، در پی آنند تا چهره و شهرت مصر را تخریب نمایند. اعضای این طرح هم برای رد این گونه اتهامات، پیامی را با این مضمون در اختیار افکار عمومی قرار داده‌اند که: "ما عاشق مصریم و خیال نداریم این کشور را ترک کنیم. بنابراین، هرگز به آزار و اذیت جنسی این اجازه را نخواهیم داد که ما را بیرون براند. اگر در خانه مشکلی داریم، اگر به عنوان مثال آب نشت می‌کند، این دلیل نمی‌شود که ما خانه و آشیانه خود را ترک کنیم، که برعکس، به دنبال راه حلی برای نشت آب و برطرف کردن مشکل خواهیم آمد. به همین ترتیب نیز، ما در پی راهکاری برای برون‌رفت از مشکلات اجتماعی در این کشور می‌باشیم." [29]

ضدیت با طرح و اعضای سازمان HarassMap، بویژه پس از انقلاب این کشور و آغاز دوران بی‌ثباتی در آن، بالا گرفته است، چرا که منتقدان این طرح معتقدند که آزار جنسی در برابر خیل عظیم مشکلات مصر، از اهمیت چندانی برخوردار نیست. همچنانکه چیائو در این باره می‌گوید: "یک کمپین تبلیغاتی علیه ما در جریان است، و پیام آن هم این است که حقوق زنان در شرایط فعلی مصر موضوعیتی ندارد." [30] با این حال، داوطلبینی که در چارچوب این طرح کار می‌کنند، کماکان مصمم می‌باشند تا به کمپین خویش برای احقاق حقوق زنان مصری ادامه دهند. چیائو در نقد این دیدگاه می‌گوید: "اینکه زمانی برای مردان وجود دارد و زمانی برای زنان، استدلال درستی نیست... هم اکنون زمان آن رسیده است که آینده کشور خود را بسازیم... کشوری و آینده‌ای برای همه... اگر گروهی از این کشور و از آینده‌ی آن محروم گردد، این، آن کشور و آن آینده‌ای نیست که ما در پی‌اش هستیم." [31]

پیام و مخاطب

” تبادل نظر آنها هنوز به پایان نرسیده که "نه تنها اکثر مردم با استدلال ارائه شده موافقت میکنند، که بسیاری نیز مشتاقانه تمایل خویش به همکاری با این طرح را ابراز میدارند؛ در واقع: "از هر ده نفر، هشت تن عملاً به حامیان آن تبدیل میشوند.

HarassMap بیشتر به دنبال آن است که ناظران منفعل آزار جنسی را تحت تأثیر قرار دهد، تا خود آزاردهندگان را، چرا که هدف آن "ساختن محیطی است اجتماعی که به راحتی امروز امکان بروز چنین اعمالی را به آزاردهندگان و اذیت کنندگان جنسی ندهد." [32] به عنوان طرحی جامعه‌محور، HarassMap در پی آن نیست که مردم کوچک و بازار بگوید چه بکنند و چه نکنند، بلکه به عنوان عضوی از اعضای جامعه با آنان سخن می‌گوید. [33] داوطلبین، که نیمی از آنان را مردان تشکیل می‌دهند، تعلیم دیده‌اند تا هر یک در محله‌ی خود گروهی را با هدف گسترش و توسعه به سوی دیگران بوجود آورده، دست همیاری به سوی افراد محل دراز کنند. بدین ترتیب، هر ماه حدود ۵۰۰ داوطلب در محله‌های خود بسیج شده، با مردم کوچک و بازار، از کاسب‌کاران و اهل محل گرفته تا مأمورین امنیتی و دیگران، به صحبت می‌نشینند تا هر یک از آنها را در قبال "مراقبت و ایستادگی در برابر آزار جنسی" ترغیب کنند [34].

داوطلبان این کمپین به مردم توضیح می‌دهند که آزار جنسی، پدیده‌ای است که این اواخر دست به گریبان جامعه‌ی مصری شده است و "هیچ گونه تقابلی با ارزش‌ها و سنت‌های این کشور ندارد." [35] آنها به مخاطبان خویش یادآوری می‌کنند که چگونه در گذشته‌ای نه چندان دور، مردم کوچه و بازار تحت هیچ عنوانی به هیچ فردی اجازه‌ی آزار جنسی دادن را نداده، نه تنها در برابر او ایستادگی می‌کردند که در صورت ارتکاب چنین جرمی، وی را تعقیب کرده و سرش را به نشانه‌ی فردی بی‌شرم، از ته می‌تراشیدند. آنها از مخاطبین خویش می‌پرسند، "آیا بهتر نخواهد بود چنین گذشته‌ای را از نو بسزایم و به امنیت بازیافته‌ی معابر عمومی خود و نیز به مرتبه‌ی احیاء‌شده‌ی شأن انسانی در فرهنگ خود، بار دیگر افتخار کنیم." [36]

با استفاده از نقشه‌برداری موارد مشاهده شده و نشان دادن آن به مخاطبین، داوطلبین تلاش دارند تا واقعیت عینی آزار جنسی را به آنها بفهمانند، و ایشان نیز اغلب "از اینکه آزار جنسی تا چه حد گسترده شده و حتی در محله‌ی خودشان هم و برای هر کسی اتفاق می‌افتد"، سخت شگفت‌زده و عصبانی می‌گردند [37]. در پایان، داوطلبین از مخاطبین خود می‌خواهند تا آنها را در پخش هر چه وسیع‌تر این پیام، یاری رسانند: "آزار جنسی دیگر تحمل نخواهد شد." [38]

گرچه داوطلبین HarassMap در وهله نخست از سوی مخاطبین خود با نوعی مقاومت روبرو می‌گردند ولی، تبادل نظر آن‌ها هنوز به پایان نرسیده که "نه تنها اکثر مردم با استدلال ارائه شده موافقت می‌کنند، که بسیاری نیز مشتاقانه تمایل خویش به همکاری با این طرح را ابراز می‌دارند؛" در واقع: "از هر ده نفر، هشت تن عملاً به حامیان آن تبدیل می‌شوند." [39] این رهبران نوین محلی سپس برچسب‌ها و پوسته‌هایی را دریافت کرده و در محل کسب و کار خویش نصب می‌کنند، اعلان‌هایی که بر آنها نوشته شده: "منطقه‌ی عاری از آزار جنسی." در عوض، این اماکن تجاری نیز در نقشه‌ی آنلاین HarassMap به عنوان محل‌هایی امن برای زنان، در فضای مجازی معرفی شده و ارتقاء داده می‌شوند [40].

علاوه بر گسترش رودرروی داوطلبان، فضای مجازی و گوشی‌های همراه نیز در جلب حمایت مردم و مخاطبین در کمپین علیه آزار جنسی و در گردآوری گزارش‌های مربوطه، از اهمیت بسزایی برخوردارند. چیاثو در این رابطه می‌افزاید: "با رسانه‌های اجتماعی، HarassMap در حال رشد و گسترش است. به محض اینکه یک نفر از کار شما آگاه می‌شود، می‌تواند با یک کلیک به جمع حامیان و داوطلبین تان بپیوندد... و پس از آن نیز در میان دوستان و خویشان خود برای این کار، یارگیری کند. بدین ترتیب، تلاشی که باید برای عضوگیری به کار بست، بسیار کمتر می‌شود." [41] و از آنجا که با نرخ نفوذی برابر با ۱۱۳ درصد، تعداد کاربران گوشی‌های همراه در مصر به ۹۲ میلیون رسیده است، برد طرح نیز به همان میزان افزایش پیدا کرده است، "حتی تا روستاهای دوردستی که ما، بدون استفاده از فن‌آوری نوین ارتباطاتی، هرگز نمی‌توانستیم به هیچ یک از آن‌ها دسترسی پیدا کنیم." [42]

فعالیت های فراگستر

تیم HarassMap با کنشگران حقوق زنان در چهار گوشه‌ی دنیا شبکه‌سازی کرده است. این طرح از جمله از کارزار هندی مبارزه با آزار جنسی [Blank Noise](#) الهام گرفته است [43]. پروژه‌ی مصری همچنین از معادل آمریکایی خود تحت عنوان [Hollaback](#) که تلاش دارد تا در این کشور مخاطبین خویش را از طریق آنلاین با معضل آزار جنسی آگاه سازد، ارتباط برقرار کرده است [44]. HarassMap همچنین به فعالین حقوق زنان در کشورهای نظیر یمن، سوریه، لبنان، بنگلادش، پاکستان، هند، و فلسطین کمک کرده است تا معادل محلی طرح مصری را در کشورهای متبوع خود پیاده

کنند. HarassMap همچنین به کنشگران حقوق زنان در همین رابطه در کشورهای دیگری همچون لیبی، ترکیه، آفریقای جنوبی، ایالات متحده آمریکا، کانادا، ایران، مالزی، اندونزی، ژاپن، کامبوج، و مراکش یاری رسانده تا آنها نیز به نوبه خود در کشور خویش به نقشه‌برداری آزار جنسی پرداخته، جغرافیای آزار را در سرزمین خود ترسیم کنند [45]. همکاری داوطلبین مصری کمپین مبارزه علیه آزار جنسی با فعالینی در لبنان و در سودان در ماه ژوئن ۲۰۱۱ میلادی، به تولید صدها توییت و بلاگ در فضای مجازی در این زمینه انجامید [46].

همکاری‌های HarassMap با دیگر سازمان‌های غیردولتی و مستقل دولتی و فعالین مدنی، به برپایی نمایشگاه‌های هنری متعددی در اینجا و آنجا انجامیده است، رویدادهایی که در طی آن‌ها، کارهای هنرمندان در عرصه‌ی مبارزه با آزار جنسی به نمایش درآمده، هنر به عنوان ابزاری برای نقد مشکلات اجتماعی، پا به عرصه‌ی مدنی می‌گذارد. این نوع همیاری در زمینه‌ی سینما به تولید فیلم ۶۷۸، نگاهی سینمایی و نقادانه به معضل آزار جنسی در مصر، و به اکران آن در ماه دسامبر ۲۰۱۰ میلادی انجامید. پیش از توزیع فیلم، دست‌اندرکاران HarassMap با خالقین این فیلم و نیز ستاره‌های آن به گفتگو نشست، برنامه‌های گسترش دهنده در رابطه با مبارزه با آزار جنسی را به هر یک از آنان در میان گذاشتند [47].

در حالی که HarassMap به کمپین خود برای پایان دادن به مدارای آزار جنسی ادامه می‌دهد، دیگران به این مبارزه می‌پیوندند. گروه‌های داوطلبین همچون [OpAntiSH](#) و [Tahrir Bodyguard](#)، که هر دو در ماه نوامبر سال ۲۰۱۲ میلادی بنیان‌گذار شده‌اند، با گشت‌های امنیتی خود در طی گردهمایی‌های سیاسی در میدان التحریر، به مراقبت از معترضین زن پرداخته و در صورت بروز موارد آزار جنسی، قربانیان را به محل امنی هدایت کرده و خدمات درمانی و روان‌پزشکی لازم را در اختیار آنان قرار می‌دهند. این دو گروه همچنین، با در اختیار گذاردن شماره تلفن‌های اضطراری خود، در کنار دیگر ابزار گزارش‌رسانی همچون تویتر و فیس‌بوک، به مخاطبین خود این امکان را می‌دهند تا هر مورد مشاهده شده‌ی آزار جنسی را در اسرع وقت به آن‌ها گزارش داده تا داوطلبین‌شان بتوانند اقدامات لازم را به اجرا بگذارند. ابتکارهای دیگر این دو گروه در این راستا، شامل ارائه‌ی کلاس‌های آموزشی رایگان دفاع از خود و همکاری و هماهنگی با احزاب سیاسی برای بهره‌گرفتن از نیروی انسانی داوطلب آن‌ها در حفظ امنیت گردهمایی‌های سیاسی می‌باشد [48]. یکی از اعضای گروه "محافظین التحریر" یا [Tahrir Bodyguard](#) در این رابطه می‌گوید: "زنان حق دارند اعتراض کنند و ما اینجاییم تا از آنها محافظت کنیم و کمک‌شان کنیم تا از خود مراقبت کنند." [49]

از آغاز به کار خود تا اوایل ۲۰۱۳، HarassMap توانسته است بیش از ۱۰۰۰ مورد آزار جنسی را گردآوری و نقشه‌برداری کند و از ۱۰۰۰۰ زن مصری در این رابطه نظرسنجی به عمل بیاورد [50]. تارنمای این طرح هر ماه بیش از ۲۰۰۰۰ بازدید از صفحه‌های خود دارد [51]. دستاوردهای متعدد این طرح باعث شده است تا جایگاه بین‌المللی و شناسایی آن در سطح جهانی نیز افزایش یابد و جایزه برنامه توسعه سازمان ملل در ارتباط با توانمندسازی زنان در سال ۲۰۱۱ میلادی [52] به آن تعلق بگیرد [53]. سال بعد نیز، برای تقدیر از "استفاده‌ی بهینه از فناوری در رابطه با منفعت جامعه، HarassMap موفق می‌شود تا جایزه سالانه بهترین بلاگ دویچه وله را به خود اختصاص دهد [54].

در ۲۰۱۳، HarassMap در نظر دارد تا با همکاری با داوطلبین و آموزگاران در قالب موسسات و مراکز آموزشی، تعلیم و آگاهی‌رسانی در زمینه مبارزه با و پیشگیری از آزار جنسی را به داخل محیط‌های آموزشی برده و در صورت لزوم، زبان و ابزار تربیتی خود را با مخاطبین جوان تطبیق دهد [55]. این طرح همچنین در نظر دارد تا حیطة عملکرد خود را فراتر از محدوده معابر عمومی و به مراکز تجاری و خرید، رستوران‌ها و به وسایل نقلیه عمومی، گسترش دهد [56].

همانطور که نهاد ابو کسمان، رئیس مرکز مصری حقوق زنان، در این زمینه یادآور می‌گردد، "این یک جنایت خاموش است. ولی امروزه زنان بیشتری درباره آن لب به سخن می‌گشایند"، و این، دستاورد اقداماتی است که سازمان‌هایی نظیر HarassMap تا کنون انجام داده‌اند [57]. این طرح به زنان مصری این امکان را داده است تا موارد آزار جنسی را گزارش کنند و از سوی دیگر مبارزه سخت برای پایان دادن به تحمل و مدارای آزار جنسی را نیز در دستور کار خویش قرار داده است. به موازات افزایش حس مسئولیت در میان مصریان در قبال سرنوشت خویش و کشور خود، و همانطور که چیائو یادآور می‌شود، "مردم دیگر خود را ناتوان احساس نمی‌کنند. آنان آماده‌اند تا قدرت خود را همین الان اعمال کنند

و در بحبوحه بی‌ثباتی سیاسی کنونی، چنین دستاوردی جدا مایه‌ی امید است." [58]

Learn More

News & Analysis

[HarassMap website.](#)

[Chick, Kristen. "In Cairo, an effort to put sexual harassment on the map – via Twitter and text." 23 Nov. 2010. Christian Science Monitor.](#)

["Clouds in Egypt's Sky: Sexual Harassment, From Verbal Harassment to Rape." 2008. Egyptian Center for Women's Rights.](#)

[Dechter, Gadi. "Calling Out the Catcallers." 28 Feb. 2011. Johns Hopkins Magazine.](#)

[Gad, Sawsan. "Egypt: Year One, HarassMap Report." 27 Nov. 2012. Stop Street Harassment.](#)

["Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback.](#)

[Lee, Ian and Teo Kermeliotis. "'Harassment Map' helps Egyptian women stand up for their rights." 21 Dec. 2012. CNN.](#)

[Rakha, Marwa. "HarassMap: New technology facilitates the first anti-sexual harassment project in Egypt." 6 January 2011. Think Africa Press.](#)

[Sayed, Diana. "Harassmap Founder Addresses Sexual Violence in Egypt." 9 Nov. 2012. Human Rights First.](#)

[Simons, Paula. "Harassmap harnesses social media to fight for social change." 25 Jan. 2013. Edmonton Journal.](#)

[Warner, Andrea. "Egypt's HarassMap tackles sexual harassment one click at a time." 6 Feb. 2013. Straight.com.](#)

Multimedia

[Chiao, Rebecca. "HarassMap: Social Mapping Sexual Harassment and Violence in Egypt." 11 Feb. 2013. Canada's International Development Research Center.](#)

[Chiao, Rebecca. "TedxAlmedalen – Rebecca Chiao – HarassMap." 6 July 2012. Tedx.](#)

[Chiao, Rebecca. "Interview with HarassMap co-founder Rebecca Chiao." March 2013. Association for Women's Rights in Development.](#)

Footnotes

---

[1] Hass, Amira. "Egypt's thirst for freedom has intensified, even after Mubarak's exit." 14 Feb. 2011. Haaretz. <http://www.haaretz.com/print-edition/news/egypt-s-thirst-for-freedom-has...>

[2] Eltahawy, Diana. "Sexual attacks on women in Egypt." 1 Feb. 2013. Amnesty International Live Wire. <http://livewire.amnesty.org/2013/02/01/sexual-attacks-on-women-in-egypt/>

[3] Smith, Natasha. "Please God. Please make it stop." 26 June 2012. <http://natashajsmith.wordpress.com/2012/06/26/please-god-please-make-it-...>

[4] "Egyptian women and 'Tahrir Bodyguards' declare war against rampant 'sexual terrorism.'" Agence France-Presse. 5 March 2013. <http://www.rawstory.com/rs/2013/03/05/egyptian-women-and-tahrir-bodyguar...>

[5] Shaban, Hamza. "Crowdsourcing Sexual-Assault Prevention." 12 Feb. 2013. The American Prospect. <http://prospect.org/article/crowdsourcing-sexual-assault-prevention>

[6] Warner, Andrea. "Egypt's HarassMap tackles sexual harassment one click at a time." 6 Feb. 2013. Straight.com. <http://www.straight.com/life/349526/egypts-harassmap-tackles-sexual-hara...>

[7] "Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>

[8] Simons, Paula. "Harassmap harnesses social media to fight for social change." 25 Jan. 2013. Edmonton Journal. <http://blogs.edmontonjournal.com/2013/01/25/harassmap-harnesses-social-m...>

[9] Sayed, Diana. "Harassmap Founder Addresses Sexual Violence in Egypt." 9 Nov. 2012. Human Rights First. <http://www.humanrightsfirst.org/2012/11/09/harassmap-founder-makes-wave-...>

[10] Lee, Ian and Teo Kermeliotis. "'Harassment Map' helps Egyptian women stand up for their rights." 21 Dec. 2012. CNN. <http://www.cnn.com/2012/12/21/world/africa/harassmap-egypt-mobile-phones>

[11] Rakha, Marwa. "HarassMap: New technology facilitates the first anti-sexual harassment project in Egypt." 6 January 2011. Think Africa Press.
<http://thinkafricapress.com/article/harassmap>

[12] Rakha, Marwa. "HarassMap: New technology facilitates the first anti-sexual harassment project in Egypt." 6 January 2011. Think Africa Press.
<http://thinkafricapress.com/article/harassmap>

[13] Rakha, Marwa. "HarassMap: New technology facilitates the first anti-sexual harassment project in Egypt." 6 January 2011. Think Africa Press.
<http://thinkafricapress.com/article/harassmap>

[14] Scialom, Florence. "Mobile phones give harassment victims a voice in Egypt." 8 March 2011. Frontline SMS. <http://www.frontlinesms.com/2011/03/08/mobile-phones-give-harassment-vic...>

[15] "We Have 2 Openings." 3 Feb. 2013. HarassMap Facebook.

[16] "Clouds in Egypt's Sky: Sexual Harassment, From Verbal Harassment to Rape." 2008. Egyptian Center for Women's Rights.
http://egypt.unfpa.org/Images/Publication/2010_03/6eeeb05a-3040-42d2-9e1...

[17] "Clouds in Egypt's Sky: Sexual Harassment, From Verbal Harassment to Rape." 2008. Egyptian Center for Women's Rights.
http://egypt.unfpa.org/Images/Publication/2010_03/6eeeb05a-3040-42d2-9e1...

[18] "Security officials: 727 cases of sexual harassment reported over Eid." 29 Oct. 2012. Al-Masry Al-Youm. <http://www.egyptindependent.com/news/security-officials-727-cases-sexual...>

[19] Gad, Sawsan. "Egypt: Year One, HarassMap Report." 27 Nov. 2012. Stop Street Harassment. <http://www.stopstreetharassment.org/2012/11/harassmapyearone/>

[20] Lindsey, Ursula. "Veil Your Lollipop." 25 June 2008. The Arabist.
<http://www.arabist.net/blog/2008/6/25/veil-your-lollipop.html>

[21] "Clouds in Egypt's Sky: Sexual Harassment, From Verbal Harassment to Rape." 2008. Egyptian Center for Women's Rights.
http://egypt.unfpa.org/Images/Publication/2010_03/6eeeb05a-3040-42d2-9e1...

[22] Amnesty International. "Egyptian women protesters forced to take 'virginity tests'." 23 March 2011. <http://www.amnesty.org/en/for-media/press-releases/egyptian-women-prot...>

[23] Human Rights Watch. "Egypt: Military Impunity for Violence Against Women." 7 April 2012.

- [24] Ibrahim, Samira. "Samira and the Army: An Egyptian Girl's Story." Tahrir Diaries. <http://www.youtube.com/watch?v=c29CAXR141s>
- [25] Amin, Shahira. "Egyptian general admits 'virginity checks' conducted on protesters." 31 May 2011. CNN. <http://www.cnn.com/2011/WORLD/meast/05/30/egypt.virginity.tests/index.html>
- [26] Human Rights Watch. "Egypt: Military Impunity for Violence Against Women." 7 April 2012. <http://www.hrw.org/news/2012/04/07/egypt-military-impunity-violence-agai...>
- [27] Sebastian, Tim. "Egyptian Apathy on Human Rights." 2 July 2012. New York Times. <http://www.nytimes.com/2012/07/03/opinion/egyptian-apathy-on-human-right...>
- [28] "Raping women in Tahrir NOT 'red line': Egyptian preacher Abu Islam." 7 Feb. 2013. Al Arabiya. <http://english.alarabiya.net/articles/2013/02/07/264982.html>
- [29] Ayyad, May. "The stalking, groping and whistling." July 2011. What Women Want. <http://www.whatwomenwant-mag.com/sections/magazine/article.php?AID=1022&...>
- [30] Rice, Xan, Katherine Marsh, Tom Finn, Harriet Sherwood, Angelique Chrisafis and Robert Booth. "Women have emerged as key players in the Arab spring." 22 April 2011. The Guardian. <http://www.guardian.co.uk/world/2011/apr/22/women-arab-spring>
- [31] "Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>
- [32] "Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>
- [33] "Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>
- [34] Lee, Ian and Teo Kermeliotis. "'Harassment Map' helps Egyptian women stand up for their rights." 21 Dec. 2012. CNN. <http://www.cnn.com/2012/12/21/world/africa/harassmap-egypt-mobile-phones>
- [35] "Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>
- [36] "Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt." 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>

- [37] “The Map.” HarassMap website. http://harassmap.org/en/?page_id=93
- [38] Gad, Sawzan. “Egypt: Year One, HarassMap Report.” 27 Nov. 2012. Stop Street Harassment.
- [39] Lee, Ian and Teo Kermeliotis. “‘Harassment Map’ helps Egyptian women stand up for their rights.” 21 Dec. 2012. CNN. <http://www.cnn.com/2012/12/21/world/africa/harassmap-egypt-mobile-phones>
- [40] Simons, Paula. “Harassmap harnesses social media to fight for social change.” 25 Jan. 2013. Edmonton Journal. <http://blogs.edmontonjournal.com/2013/01/25/harassmap-harnesses-social-m...>
- [41] Warner, Andrea. “Egypt’s HarassMap tackles sexual harassment one click at a time.” 6 Feb. 2013. Straight.com. <http://www.straight.com/life/349526/egypts-harassmap-tackles-sexual-hara...>
- [42] “Ministry: Egyptians’ cell phone usage rate 113%, 37% for internet.” 5 Aug. 2012. Egypt Independent. <http://www.egyptindependent.com/news/ministry-egyptians-cell-phone-usage...>
- [43] “Interview 12/18/2011: Rebecca Chiao of Harassmap in Cairo, Egypt.” 18 Jan. 2012. Philly Hollaback. <http://philly.ihollaback.org/2012/01/18/interview-12182011-rebecca-chiao...>
- [44] Dechter, Gadi. “Calling Out the Catcallers.” 28 Feb. 2011. Johns Hopkins Magazine. <http://archive.magazine.jhu.edu/2011/02/calling-out-the-catcallers/>
- [45] Shaban, Hamza. “Crowdsourcing Sexual-Assault Prevention.” 12 Feb. 2013. The American Prospect. <http://prospect.org/article/crowdsourcing-sexual-assault-prevention>
- [46] Mayault, Isabelle. “Harassmap, the Pink Mafia.” 28 Nov. 2011. Mashallah News. <http://mashallahnews.com/?p=6175>
- [47] Ayyad, May. “The stalking, groping and whistling.” July 2011. What Women Want. <http://www.whatwomenwant-mag.com/sections/magazine/article.php?AID=1022&...>
- [48] Abou Bakr, Thoraia. “Tahrir Bodyguard: Safeguarding female protesters.” 24 Feb. 2013. Daily News Egypt. <http://www.dailynewsegypt.com/2013/02/24/tahrir-bodyguard-safeguarding-f...>
- [49] El Shabrawy, Nevine. “Tahrir Bodyguard launches free self-defense training for women.” 21 Feb. 2013. Egypt Independent. <http://www.egyptindependent.com/news/tahrir-bodyguard-launches-free-self...>
- [50] “HarassMap reports.” HarassMap website. http://harassmap.org/en/?page_id=144

Shaban, Hamza. "Crowdsourcing Sexual-Assault Prevention." 12 Feb. 2013. The American Prospect.

[51] Shaban, Hamza. "Crowdsourcing Sexual-Assault Prevention." 12 Feb. 2013. The American Prospect. <http://prospect.org/article/crowdsourcing-sexual-assault-prevention>

[52] UNDP's World Summit Youth Award in the "Power 2 Women" category in 2011

[53] "Egyptian harassment website wins UNDP Youth Award." 20 Sept. 2011. Daily News Egypt. <http://www.dailynewsegypt.com/2011/09/20/egyptian-harassment-website-win...>

[54] "BOBs awards honor personal crusades for justice." 3 May 2012. Deutsche Welle. <http://dw.de/p/14nvV>

[55] "We Have 2 Openings." 3 Feb. 2013. HarassMap Facebook. <https://www.facebook.com/HarassMapEgypt/posts/452697481468897>

[56] "Community action." HarassMap website. http://harassmap.org/en/?page_id=96

[57] Birnbaum, Michael. "In Egypt, a backlash against harassment." 8 Sept. 2012. The Washington Post. http://articles.washingtonpost.com/2012-09-08/world/35495713_1_harassmen...

[58] Simons, Paula. "Harassmap harnesses social media to fight for social change." 25 Jan. 2013. Edmonton Journal. <http://blogs.edmontonjournal.com/2013/01/25/harassmap-harnesses-social-m...>